

HORDAGO!

DROGEN ERRONKARI AURRE EGIN

3
KASLENTZAKO
KOADERNOA

Drogen merkatua

→ kalamuari eta droga sintetikoei buruzko prentsa-zatiak

1. albisteak

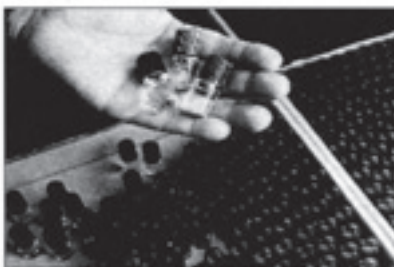
REPARADO UN VACÍO LEGAL EN LA LUCHA CONTRA LOS ESTUPEFACIENTES
Sanidad tarda cuatro años en considerar ilegal el éxtasis líquido

- La inclusión del GHB en las sustancias vetadas acaba con la impunidad de los traficantes
- El Gobierno incorpora a la legislación la resolución de un comité de las Naciones Unidas

MAYKA NAVARRO

BARCELONA

El GHB (gamma hidroxibutirato), denominado éxtasis líquido es, desde el 20 de febrero, más de cuatro años después de que empezara su consumo, una droga legal que se puede perseguir policial y judicialmente. España ha decidido declarar legal la sustancia después de que la Comisión de Estupefacientes de las Naciones Unidas la haya incluido en la lista de productos prohibidos.

Alto de GHB
 incautado por la
 policía de
 Barcelona

Foto: ARCHIVO /
 QUIM ROSER

Durante estos años de absoluta impunidad, las diferentes policías que han querido combatir el tráfico de éxtasis líquido se han dado de bruces con el vacío legal. "La normativa siempre va por detrás de lo que ocurre en la calle, pero es evidente que la inclusión del GHB en la lista de sustancias ilegales nos permite, a partir de ahora, luchar contra una droga que está haciendo mucho daño", declaró un portavoz de las fuerzas de seguridad del Estado.

DEVOLVER AL PROPIETARIO Hasta ahora, la situación rozaba el ridículo. En más de una ocasión, los jueces han obligado a la policía a devolver a sus propietarios los botes de éxtasis líquido que les habían incautado.

2. albisteak

SOCIEDAD

TARRAGONA / UTILIZARON DEMASIADA HIERBA

14 intoxicados tras comer un pastel de marihuana

SALUD MUÑEZ

TARRAGONA. Un grupo de 14 jóvenes de Tarragona de entre 19 y 25 años resultó intoxicado este fin de semana después de consumir un pastel elaborado con marihuana, tal y como ellos mismos aseguraron. Los jóvenes fueron atendidos en el Pius Hospital de Vall y fueron dados de alta a las pocas horas.

El grupo de jóvenes se había desplazado a Farena, un pequeño pueblo en el interior de Tarragona, de acampada. Según ellos mismos declararon, habían confeccionado un pastel con marihuana para continuar la fiesta, del que consumieron en exceso y en el que se les había ido la mano con la dosis de hierba. El pánico cundió entre el grupo cuando uno de ellos, un joven de 21 años, se desplomó en el suelo con convulsiones.

Fue la Guardia Civil de Tarragona quien recibió en la madrugada del sábado la llamada de uno de los jóvenes. Una patrulla se desplazó en seguida a Farena, donde los agentes localizaron al grupo de jóvenes. Uno de ellos, de 21 años, estaba efectivamente en el suelo desmayado y los guardias lo trasladaron así como también a una joven de 19 años, urgentemente y con el vehículo oficial al Pius Hospital de Vall, donde recibieron asistencia médica por una posible intoxicación por ingestión de alguna sustancia estupefaciente.

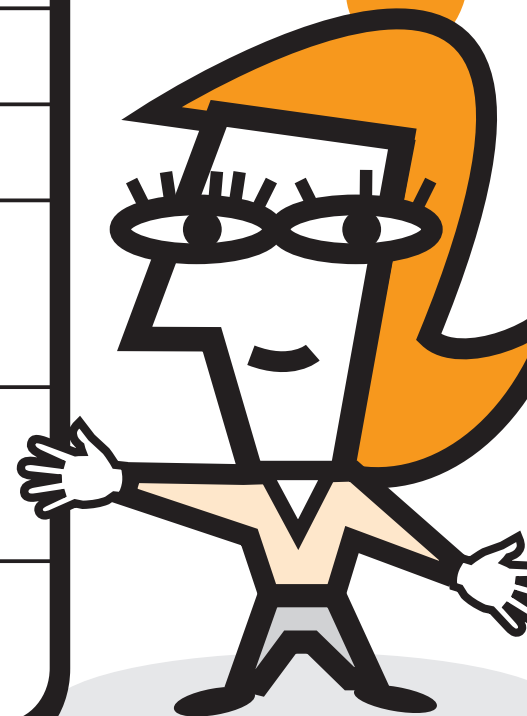

02 fitxa

→ drogei buruz dakidana...

	kalamua	droga sintetikoak	beste batzuk
zer dira?			
itxura fisikoa			
hartzeko modua			
hartzaileek bilatzen dituzten ondorioak			
benetako ondorioak			
arriskuak			

→ drogei buruzko informazioa

Kalamua

Ezaugarriak

Kalamua landarea da, eta bere erretxina, hostoak eta loreak erabiltzen dira legez kanpoko drogen artean ezagunenak (haxixa eta marihuana) eta erabilienak diren substantzia psikoaktiboak egiteko. Landareari Cannabis Sativa izena ematen diote botanikan, eta bere osagai aktibo baten emaitza dira ondorio psikoaktiboak: tetrahidrokannabinola, THC, alegia. Haxixa egiteko, landare emearen hostoetan dagoen erretxina erabiltzen da. Erretxina hori zanpatu egiten da, harik eta txokolate antzeko ore trinko marroia lortu arte. Marihuana egiteko, lehortutako hostoak, zutoinak eta loreak erabiltzen dira. Oro har, erre egiten da tabakoarekin nahastuta.

Ondorioak

Erre egiten denez, birikek erraz xurgatzen dute, eta bere osagai aktiboa oso azkar iristen da burmuinera. Minutu gutxitan, ondorioak azaltzen dira eta 2-3 ordu iraun dezakete. Ondorio horiek desberdinak izan daitezke: nolabaiteko poza, lasaitasuna, barre egiteko bat-bateko gogoa eta logura arina. Oro har, erabiltzaileek sortzen dien gozamenagatik eta lasaitasunagatik hartzen dute. Hona hemen ondorio fisiko nagusiak:

- Bihotzaren erritmoa handitu egiten da (taupadak).
- Listu gutxiago jariatzen da (aho lehorra).
- Odol-hodiak zabaldtu egiten dira (begi gorriak).
- Batzuetan, goragalea sortzen da.

Arriskuak

Kalamuaren ohiko kontsumoak erabilera arazotsuaren adierazgarri izan daitezkeen zenbait ondorio txar sor ditzake:

- ! Kontzentratzeko zailtasunak, eskolako arazoak...
- ! Menpetasun psikikoa, batzuetan egiaztatu egiten da ohikotasunez eta sarritan hartu ondoren.

- ! Erabiltzaileentzako eta ingurukoentzako arrisku sozialak, legez kanpoko zirkuituekin jartzen direlako harremanetan substantzia lortzeko.
- ! Pertsonak ahulagoak direnean, kalamuak haluzinazioak eragin diezazkieke edo euren buruaren gaineko pertzepzioa eta kontzientzia aldatu diezazkieke: nortasun bikoitza, jazarri egiten dituzten sentsazioa...

Dosi handiak hartuz gero, nekez egin daitezke zeregin zailak, denboraren pertzepzioa, ikusmena eta berehalako oroimena asaldu egiten dira eta lozorroa sortzen da. Ondorio horiek arriskutsuak izan daitezke, motordun ibilgailuren bat edo beste era bateko makinak gidatuz gero.

Estasia eta beste droga sintetiko batzuk

Ezaugarriak

Estasia kimikaren bilakaeraren ondorioz agertutako substantzia berrietako bat da: ezkutuko laborategi kimikoetan ekoizitako droga sintetikoak. Zenbait koloretako pilula eta konprimitu moduan merkaturatzen dira, eta ikurra edo logotipoa daramate.

Ondorioak

Estasi-konsumitzaileek ondorio estimulagarri eta haluzinagarri samarren eraginez sortutako indarra eta desinhibizioa bilatzen dituzte. Blokeoak, defentsak eta debekuak baretu egiten dira estasiaren eraginpean. Gozamena eta artetegatasuna ez ezik, askatasun handiagoa ere sentitzen dute besteekin harremanetan jartzeko orduan.

Lehenengo eta behin, estasiaren eraginez, nolabaiteko antsietatea sortzen da, presio arteriala handitu egiten da, bihotzaren erritmoa gehitu egiten da, masailazurreko giharrak uzurtu egiten dira, azala busti egiten da eta ahoa lehertu egiten da. Ondoren, nolabaiteko poza, ongizatea eta gozamena agertzen dira. Aldi berean, lasaitasuna, zentzumenen garapen handiagoa eta gainerakoei ulertu eta onartzeko sentsazioa (enpatia) azaltzen dira.

03 fitxa

Arriskuak

Estasiaren kontsumoak organismoa deshidratatzen du. Hori dela eta, ezinbestekoa da hidratazio egokiari eustea, kontsumitzaileak giro astunean (aire girotu egokirik ez duten dantzalekuetan) badaude eta ahalegin fisiko handia egiten badute (orduak eta orduak etenik gabe dantzan ematen badituzte), batez ere.

Batzuetan, hiru edo lau egunen ostean, erabiltzaileek hutsuneak sentitu ditzakete, eta, horren ondorioz, antsietatea edo depresioa sor daitezke. Halakoetan, medikuen laguntza behar dute. Ohikotasunez eta sarritan hartuz gero, pertsona batzuk argaldu eta ahuldu egin daitezke, aldartea aldatu egin dakieke eta jokabide agresiboak izan ditzakete. Hori dela eta, arazo psikiko larriak bezain iraunkorrak izan ditzakete.

Beste substantzia batzuekin nahastuz gero, arriskuak areagotu egiten dira. Arriskuak hartutako dosiaren, produktuaren osaketaren eta erabiltzaileen ahultasunaren arabera handitzen omen dira. Tratamendu farmakologikoaren menpe dauden pertsonen arrisku larriak pairatu ditzakete, sendagaien arteko ustezko elkarreraginen ondorioz; aspirina, Giza Immunoeskasiaren Birusaren (GIB) aurkako sendagai batzuk eta depresio kontrakoak hartuz gero, batez ere.

Estasiaren kontsumoa oso arriskutsua da honako gaitz hauek dituzten pertsonentzat: bihotzaren erritmoari lotutako arazoak, asma, epilepsia, giltzurrunetako arazoak, diabetea, astenia (nekea) eta arazo psikologikoak. Ikerketa zientifikoaren arabera, badirudi nerbio-zelulak endekatu egin daitezkeela, eta oraindik ez dakite prozesu hori itzulgarria den ala ez. Horrez gain, endekapenezko gaixotasunak edo depresio-arazoak sor daitezke aurreikusterik ez dagoen epean.

Zer dago jokoan?

arriskuei buruzko testa

► BAI ala EZ erantzun honako galderoi:

Inoiz itzuli zara etxera eremu bakarti eta ilunetatik?

BAI

EZ

Inoiz ibili zara motorrean babes-kaskorik gabe?

BAI

EZ

Inoiz hartu duzu edari alkoholduunik motorra gidatu baino lehen?

BAI

EZ

Inoiz sartu zara itsasoan sorosleek ez sartzeko eskatu arren?

BAI

EZ

Inoiz joan zara auto batean gidariak alkohola edan duela jakin arren?

BAI

EZ

Inoiz hartu duzu pilularik zer ziren jakin gabe?

BAI

EZ

Inoiz izan duzu harreman sexualik inolako babesik gabe?

BAI

EZ

→ drogei eta arriskuei buruz **hitz egingo dugu?**

1 Badakizu zeinen arriskutsua den drogak nahastea?

Kontuan hartu behar duzu ondorio berberak dituzten substantziak nahasten badituzu euren ondorioak biderkatu egingo direla eta gaindosia eragin diezazuketela; esate baterako, bi substantzia estimulagarri edo bi substantzia depresore hartzen badituzu.

Bestetik, aurkako ondorioak dituzten substantziak nahasten badituzu, euren eragina ahulduko duzu; esate baterako, estimulagarri bat eta depresore bat (alkohola) hartzen badituzu. Hori dela eta, alkohol gehiago edango duzu eta alkoholaren ondorio depresiboak bultzatuko dituzu.

2 Era berean, seguruenik badakizu oso arriskutsua dela drogak hartzea eta gidatzea

Kontuan hartu behar duzu adierazitako ondorioek erantzuteko gaitasunean, ikusmenean edo koordinazio motorrean izango dutela eragina. Istripuak izateko arriskua askoz handiagoa izango da, inolako zalantzarik gabe.

3 ... eta sexua?

Alkohola edaten baduzu edo beste substantzia batzuekin nahasten baduzu, kontrola gal dezakezu.

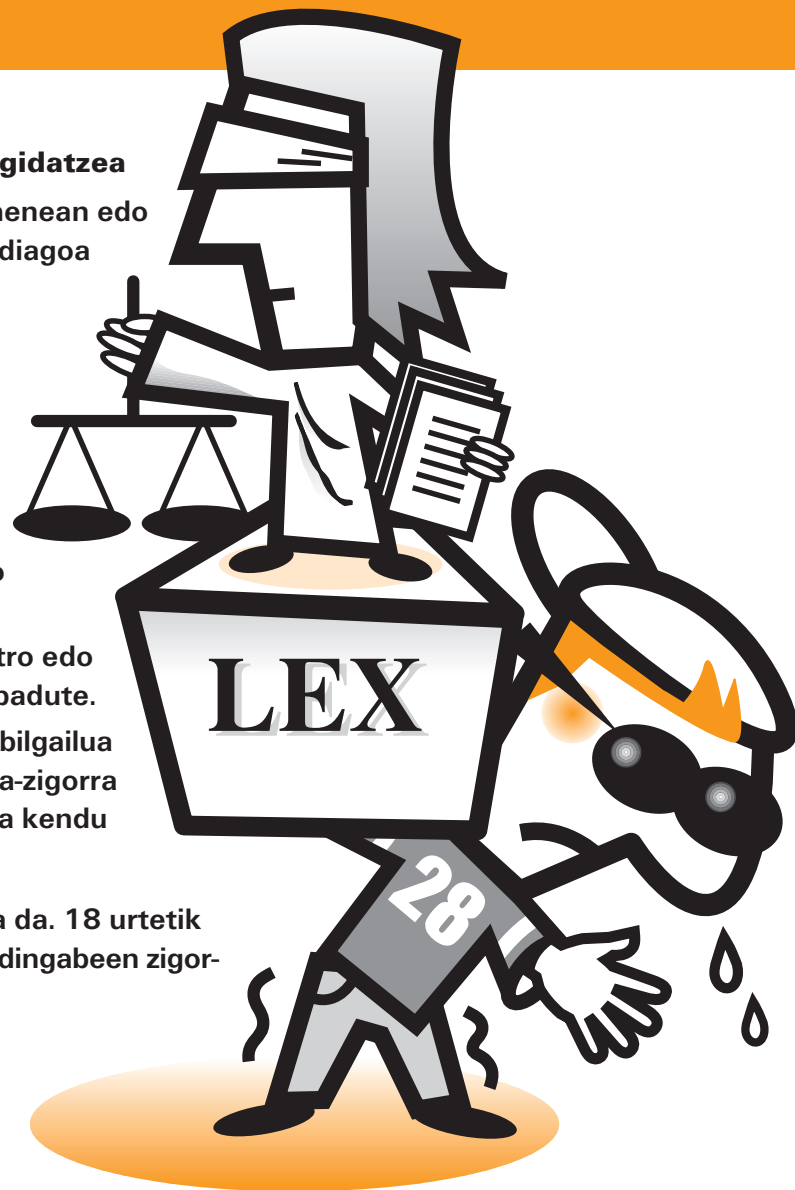
4 Horrez gain, gogoan izan Legearekin izan ditzakezula arazoak

Gure herrialdean, drogak hartzea zigortuta ez badago ere, 300-30.000 euro arteko zigor administratiboa jarri ahal dizute.

Zigorak indarrik gabe utz daitezke, arau-hausleek behar bezala egiaztatutako zentro edo zerbitzu batean menpetasuna gainditzeko tratamendua egiteko erabakia hartzen badute.

Motordun ibilgailuak gidatzeko orduan, edonolako drogaren eraginpean motordun ibilgailua edo ziklomotorra gidatzen duten pertsonen hiru eta zortzi hilabete arteko atxiloketa-zigorra ezarri ahal zaie Zigor Kodearen arabera. Horrez gain, gidatzeko eskubidea kendu ahal zaie urtebete eta lau urte arteko epean.

Drogen trafikoa edo txikizkako salerosketa, ordea, delitua da. 18 urtetik beherakoa bazara, Zigor Kodea ezartzen ez badizute ere, adingabeen zigor-erantzukizunak arautzen dituen Legea ezartzen dizute.

Zer irabazten dut nik?

→ eztabaidarako **argudioen zerrenda**

Publizitatearen esamesak

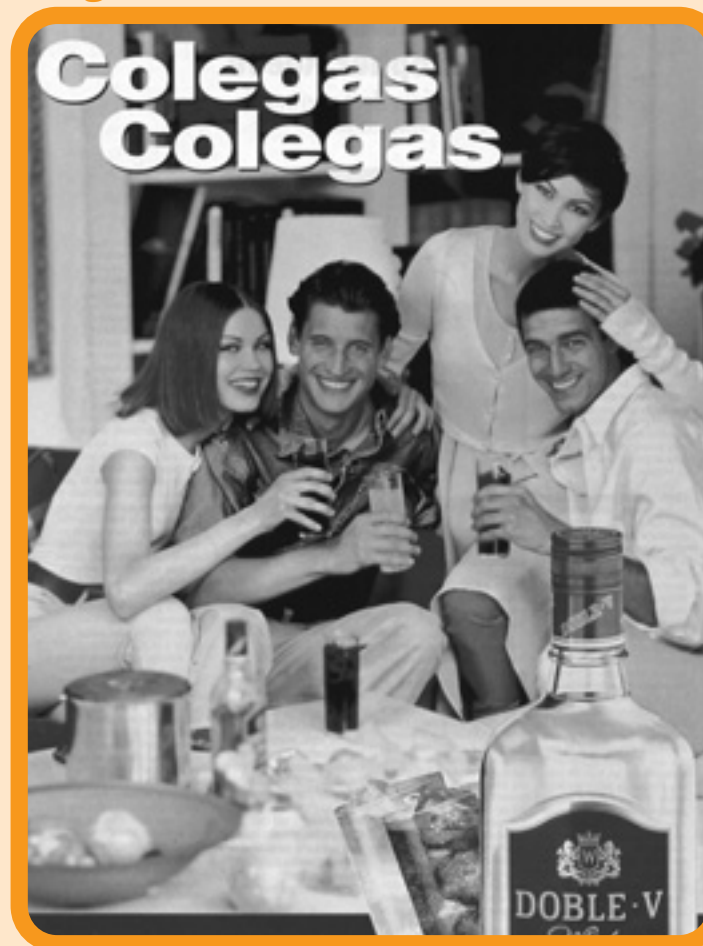
tabakoari eta alkoholari **buruzko publizitate-iragarkiak**

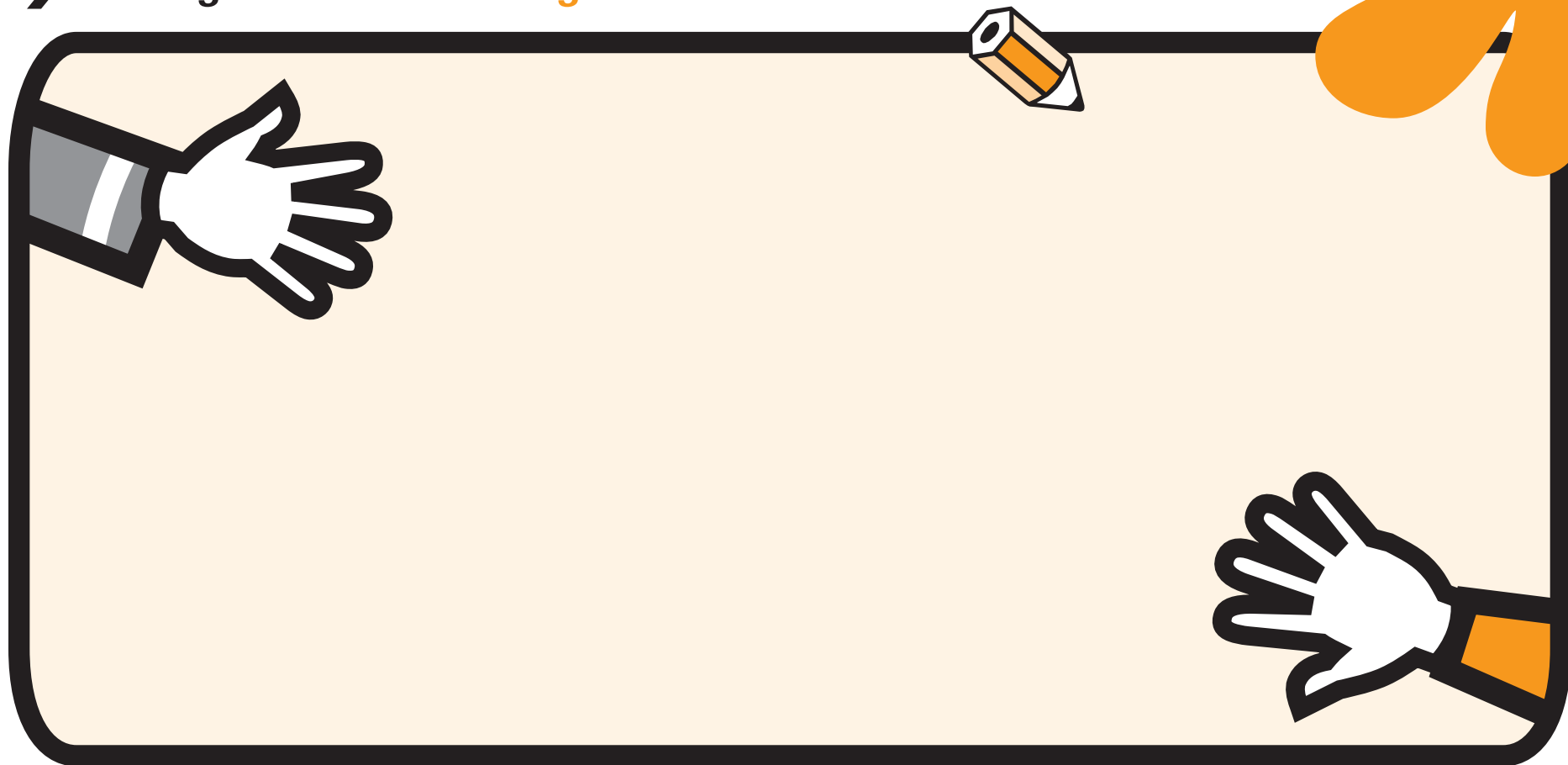
1. iragarkia

2. iragarkia

→ nire lagun minaren **ezaugarri onak...**

Honako erabaki hau

erabakiak hartzeko prozesua

→ zer egingo dut?

Gaur gauean, lagunekin geratu zara, eta zuen hiritik nahikoa urrun dagoen dantzalekura joango zarete.

Etxean ez duzu ezer esan, gurasoek ez dutelako oso gogoko gauez irten zaitezen eta, are gutxiago, dantzaleku batera joan zaitezen.

Horrez gain, dantzalekua hiritik kanpo dagoela eta autoz joango zaretela jakingo balute...

Gurasoek goizaldeko ordu batean itzultzeko esan dizute. Bestela, datorren asteburuan ez dizute irteteko baimenik emango.

Datorren asteburuan, zure musika-talde gogokoenak joko du, eta bi hilabete daramatzazu kontzertura joateko dirua aurrezten.

Goizaldeko ordu bat eta laurdenak dira, eta, oraindik ere, dantzalekuan zaude. Badirudi inork ez duela etxera itzultzeko asmorik. Luis da zu etxera eramateko prest dagoen bakarra, baina gehiegi edan du. Berak "kontrolatu" egiten duela diotsu, baina...

hartuko dut...

09 fitxa

→ **erabakia hartzeko ordutan kontuan hartu beharrekoak...**

- 1** Arazoa aztertu eta, horretarako, ahalik eta aldagai gehien hartu kontuan.
- 2** Irtenbideen edo aukeren zerrenda egin.
- 3** Erabakien abantaila eta desabantaila buruzko zerrenda egin.
- 4** Abantaila gehien eta desabantaila gutxien eskaintzen dituen erabakia hartu.
- 5** Abian jarri.
- 6** Aukeratutako erabakiaren emaitzak balioetsi.
- 7** Zuzendu, beharrezkoa izanez gero.

Presioari aurre egiten

taldearen presioari aurre egiteko gaitasuna

→ **hori egoera hori!**

> 1. egoera

Institututik irtendakoan, Eva, Luzia, Juan, Karlos eta Xabier parkean geratzen dira hitz egiten eta zigarrotxo batzuk erretzen. Lagunak dira, eta, asteburuetan, dantzalekuetara joan ohi dira dantzan egitera eta zerbait edatera.

Rafa eta "Pitu" agertzen dira. Xabierren ezagun bi dira. Oso ospetsuak dira, euren "mugidak" azaltzen ari direlako beti. Beste batzuetan bezala, asteburuan nola pasa duten azaltzen dute: kide baten autoaz hitz egiten dute, orduko 170 kilometroko abiaduraz, hartutako pilulez...

Euren pasadizoak azaltzen dituzten bitartean, Rafa porro bat egiten hasten da. Evarentzat eta bere lagunentzat oso barregarriak dira Rafaren pasadizoak. Rafa kanutoa pasatzen hasten da. Luziak ikusi egiten du eta ez dago batere gustura.

> 2. egoera

Davidek 15 urte ditu. Oso gogoko du irristatzea. Pistetara joaten da entrenatzera eta lehiaketetan parte hartzen du. Bertan, neska asko ezagutu ditu.

Azken boladan, larunbat-arratsaldeetan, bere lagunak parke batera joaten dira edatera. Davidek ez du gustuko ez edatea ez erretzea. Dena dela, ez du batere gogoko "asteburu" guztietan plan bera egitea, oso aspergarria iruditzen zaiolako.

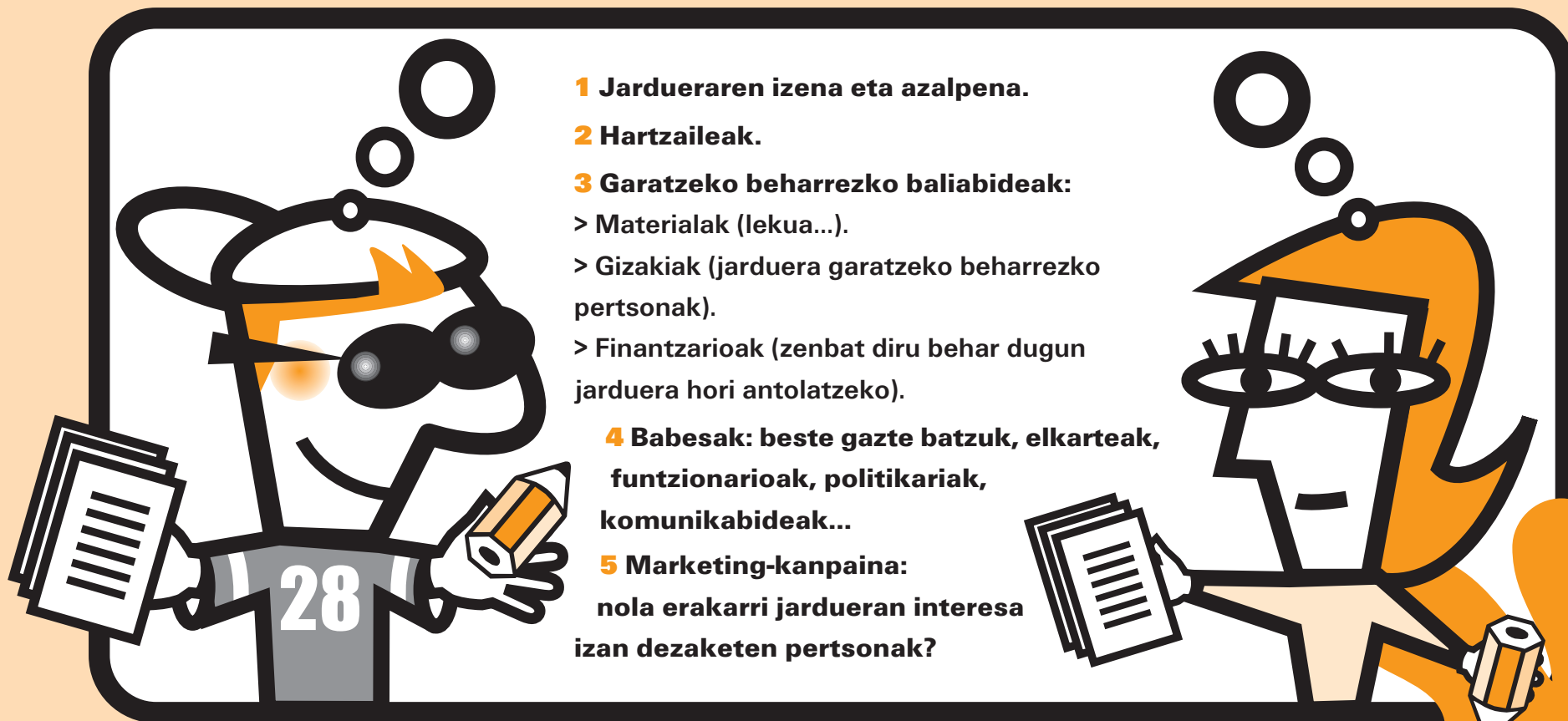
Asteburu honetan ere, betikoa egingo dute.

Zeren bila zabilitza, bada?

→ neure asisialdia antolatuko dut

1 Jardueraren izena eta azalpena.

2 Hartzaileak.

3 Garatzeko beharrezko baliabideak:

> Materialak (lekua...).

> Gizakiak (jarduera garatzeko beharrezko pertsonak).

> Finantzarioak (zenbat diru behar dugun jarduera hori antolatzeko).

4 Babesak: beste gazte batzuk, elkarteak, funtzionarioak, politikariak, komunikabideak...

5 Marketing-kanpaina: nola erakarri jardueran interesa izan dezaketen pertsonak?

